CZU: 37.015.3:81 https://doi.org/10.59295/drgl2025.12

MACROPSIHOPEDAGOGIA LINGVISTICĂ FENOMEN UNIVERSAL CONSTRUCTIVIST INTEGRAT ÎN CREȘTEREA CULTURII CUNOAȘTERII ȘTIINȚIFICE

LINGUISTIC MACRO-PSYCHOPEDAGOGY: A UNIVERSAL CONSTRUCTIVIST PHENOMENON INTEGRATED INTO THE GROWTH OF THE CULTURE OF SCIENTIFIC KNOWLEDGE

Natalia NASTAS

doctor în pedagogie, conferențiar universitar
Institutul de Educație Fizică și Sport, USM, Chișinău, RM
Universitatea „Dunarea de Jos" din Galați, Romania
***ORCID**:* https://orcid.org/0000-0001-5555-1705

Abstract. ***The linguistic macro-psychopedagogy as a value system in solving the educational problems relating to the acquisition of universal knowledge, skills, abilities and values is one of the fundamental characteristics of all international social problems. The macro-psycho-pedagogical field of linguistic disciplines concerns the scientific study of language. It pays attention to the complex phenomena of evolution and development of languages. At the present time there is a macro-linguist aspect imposed by the conditions of social and political life in the regions annexed by the great empires of Europe. The interest of foreign language learning in schools, universities and in society has been created for all educational actors for lifelong learning. From the requirements of broadening intercultural and work agreements, entering the social life, becoming a necessity imposed by the technical-scientific revolution, but also the requirements of increasing professionalism of psycho-pedagogical language at the universal, epistemological and individual-specialized level, engaged in communicative and participatory progression: communication, culture, connection, comparison, community, bringing them in line with European and international requirements.***

Keywords: *linguistic macropsychopedagogy, communication culture, English language, universal language, epistemological language, individual-specialized language, communication, culture, connection, comparison, teaching-learning-evaluation community.*

Actualitatea și importanța temei abordate

Macropsihopedagogia lingvistică ca sistem valoric în soluționarea problemelor educaționale de achiziție a cunoștințelor, abilităților, deprinderilor și valorilor universale constituie una din caracteristicile fundamentale ale tuturor problemelor sociale internaționale. Domeniul macropsihopedagogic ale disciplinelor lingvistice se referă la studiul științific al limbii. Are în atenție fenomenele complexe de evoluție și de dezvoltare a limbilor. În timpul de față există un macrolingvism impus de condițiile vieții sociale și politice în regiunile anexate de marele imperii ale Europei. S-a creat interesul învățării

limbilor străine în şcoli, universităţi şi în societate pentru toţi actorii educaţionali pentru învăţarea continuă din cerinţe de lărgire a contractelor interculturale şi de muncă, intrarea în viaţa socială, devenind o necesitate impusă de revoluţia tehnico-ştiinţifică, dar şi a cerinţelor de creştere a profesionalismului limbajului psihopedagogic la nivel universal, la nivel epistemologic şi individual-specializat, angajate în progresie comunicativă şi participativă: comunicare, cultură, conexiune, comparaţie, comunitate, racordarea acestora la cerinţele europene şi internaţionale [3, p.17-25; 6, p.98-107].

Studiul limbii străine îl constituie nu numai formarea şi dezvoltarea competenţelor profesionale [8, p.91-92] la studenţi, dar şi educarea ***culturii comunicării,*** determinate de tendinţele mondiale: globalizare, interculturalitate, necesare pentru educarea personalităţilor care acceptă să conviețuiască într-o societate diversificată şi tolerantă, pentru a înţelege oamenii care reprezintă diferite culturi, totodată asigurând progresul şi prosperitatea culturii naţionale. Aderând la opinia lui Petranova D. [10, p.71-85], trebuie să menţionăm că a învăţa o limba străină constă nu doar în achiziţionarea vocabularului şi structurilor de limbă, dar şi a noilor moduri şi modalităţi de gândire, reflectare, viziuni şi filozofii despre civilizaţia contemporană.

Studierea unei limbi străine în aspect profesional în procesul de predare–învăţare, dezvoltă competenţele profesionale şi de comunicare în limba străină, iar prin raportarea strategiilor metodologice, ea trebuie să stea la baza reorientării învăţământului. Se preconizează ca în activitatea didactică să se aplice în mai mare măsură metodele care dezvoltă gândirea studentului, să se trezească curiozitatea şi interesul studenţilor prin comunicare profesională la nivel de calitate, de valoare, cu dreptul de a da informaţii specializate dar şi de a utiliza ca mijloc de comunicare (în schimbul de experienţă, în cantonamente şi competiţii sportive internaţionale, pentru contacte personale etc.) [5, 9].

Formarea limbajului profesional englez la studenţii de la USEFS ajută la cunoaşterea şi aplicarea limbajului sportiv–pedagogic, la formarea competenţelor cognitive generale şi speciale, în baza cărora ei vor desfăşura activitatea educaţională. Deci, procesul de formare-învăţare a limbajului profesional – englez la studenţii din domeniul culturii fizice poate fi amplificat prin raportarea permanentă la practicile sociale şi la contextele concrete de exersare a competenţelor dobândite. Învăţarea devine un proces clar, orientat, care sporeşte motivaţia pentru acţiune [4]. Competenţele mobilizează achiziţiile anterioare ale studentului, oferind posibilităţi concrete în realizarea procesului educaţional, ca urmare dezvoltând competenţele, fapt ce sporeşte motivaţia studenţilor pentru învăţarea limbii engleze. Centrarea pe achiziţiile finale ale instruirii oferă libertate în valorificarea diferitelor stiluri de învăţare, strategii şi tehnologii moderne de pregătire a viitorului specialist cu profil sportiv [1,p.5-6;2,p.5-6].

Scopul lucrării constă în fundamentarea teoretică de tip ştiinţific de menţinere un echilibru între teorie şi practică, între experienţă practică de predare a disciplinelor macropsihopedagogice cu caracter progresiv, al perfecţionării şi eficientizării procesului de instruire, ameliorarea condiţiilor de predare, învăţare şi evaluare pentru ciclu de formare universitară la limba engleză, domeniul de formare a competenţelor: ***comunicare, cultură, conexiune, comparaţie, comunitate.***

Semnificaţia teoretică şi aplicativă este determinată de principiile metodice şi organizatorice, fundamentate ştiinţific şi experimental ale progresului de formare – dez-

voltare a competenței, abilității și deprinderilor profesionale în însușirea și practicarea limbii engleze de către studenții instituțiilor de învățământ superior în domeniul psihopedagogiei, acre completează la nivel universal interpretarea și valorificarea noțiunii de instruire/învățare bilaterală lingvistică.

Metodologia cercetării. Scopul stabilit a fost realizat în baza unui complex de cercetare, și anume:

1. Cercetarea esențelor teoretică-conceptuale, metodologice și practice expuse în literatura științifico-metodică de specialitate.
2. Analiza materialelor documentare de pregătire profesională psihopedagogice a studenților.
3. Observația pedagogică.
4. Chestionarea sociologică (ancheta tip chestionar, intervievarea și convorbirea).
5. Testarea nivelului de pregătire lingvistică.
6. Metoda modelării în formarea competențelor profesionale pedagogice.
7. Metoda experimentului psihopedagogice.
8. Metoda statistico-matematică de procesare a datelor recoltate.
9. Metoda grafică și tabelară de interpretare a datelor experimentale.

Organizarea cercetării științifice. Experimentul psihopedagogic a fost organizat în cadrul Universității de Stat de Educație Fizică și Sport. Pe o perioadă de 3 ani (2021-2024). Urmărindu-se evoluția în timp a două grupe, un eșantion experimental, care a parcurs un demers al procesului educațional universal constructivist de limba engleză având un conținut modernizat, cu preponderență pe domeniul Comunicare, Cultură, Conexiune, Comparație, Comunitate și un eșantion martor, care a urmat cu strictețe conținutul Curriculumului la limba engleză (2021) valabil pentru ciclul I de învățământ .

Experimentul a fost de tip „ modelare”, deoarece conținutul procesului formativ a fost modificat esențial și aspectele organizatorice privind desfășurarea procesului instructiv-educativ au suferit transformări constructiviste, în funcție de scop, obiective și tematica lecțiilor netradiționale. De asemenea, se poate vorbi, în cazul de față, de un experiment comparativ, deoarece, la acest experiment au luat parte două grupe experimentale, relativ omogene ca sex, vârstă și nivel de cunoștințe cu valoare de comunicare interpersonală cu distincție universală compatibile cu cele existente în comunitatea Europeană.

Rezultatele obținute. Dezvoltarea macropsihopedagogiei lingvistice multidimensionale este dependentă de achizițiile și progresele înregistrate în teoria și practica sistemului educațional ce furnizează macromodelarea mijloacelor de învățământ, metodologiei și metodelor de investigație științifică amplă și universală la scara întregii societăți, creșterii interdependențelor dintre națiuni și culturi într-un sistem de învățământ, creșterii competitivității studenților și a absolvenților.

Macropsihopedagogia lingvistică, în cercetarea noastră, s-a ocupat cu stabilirea finalităților educaționale în stabilirea valorilor calității și cantității de cunoștințe, priceperi și deprinderi, competențe, atitudini necesare pentru progresul social. Deci, procesul de formare-dezvoltare a limbajului profesional-englez în domeniul educațional poate fi amplificat prin raportarea permanenta la practicile sociale și la conexele concrete a competențelor dobândite. Învățarea devine un sistem micropsihopedagogic, un proces clar, orientat, **care sporește motivația pentru acțiune.**

Experimentul pedagogic a fost un tip modelare după cum am menționat anterior, deoarece conținutul procesului formativ a fost modificat substanțial cu preponderența procesului educațional de limba engleză, s-a bazat pe 5 domenii Tematice Comunicare, Cultură, Comparație, Comunicare, devenind un concept de Tehnologie a formării competențelor profesionale ale studenților învățământului universitar în raport cu învățarea limbii engleze, dar și educarea culturii comunicării [6,7].

În cadrul domeniului **Comunicare** se formează: a) competențe profesionale lingvistice, la nivel ortografic, lexical și statistic; b) competențe profesionale comunicative, care permit actualizarea efectivă a competenților lingvistice, a abilităților de înțelegere a mesajului oral; c) competențe practice, care asigură alegerea strategiei comunicative și ajustarea la actul de comunicare concret.

Competențe specifice în domeniul Cultură cuprind valori, norme, reprezentări și elemente semnificative: cognitive, axiologice, creative, feed-back al culturii vorbirii în limba maternă și în limba engleză, să interpreteze date metodico-științifice, emisiuni radio televizate, să reutilizeze tehnologii informaționale.

Domeniul Conexiune a cuprins aspecte interdisciplinare, reieșind din aria disciplinelor universitare apropiate, formând competențe profesionale interdisciplinare necesare comunicării în limba engleză, la nivel lexical, gramatical, fonetic în plan național și internațional.

Domeniul Comparație a fost axat pe compararea și apropierea metodologiilor de predare-învățare-evaluare a limbii engleze cu metodologiile disciplinare domeniului de formare în științe al specialității de activitate profesională.

Domeniul Comunitate a favorizat corelarea dintre competențele profesionale, formate în învățământul universitar și existența cotidiană, dintre comportamentele stabilite în societatea de ordine și cele din societatea limbii străine studiate.

În cadrul demersului didactic la limba engleză, procesul de comunicare cognitivă a fost corelat nu numai cu unitățile de conținut și strategii didactice, ci și cu eficiența sistemului de implementare a instruirii bilaterale, utilizând metode de comunicare, ca sursă de cunoaștere, cele expozitive – descrierea, explicația, demonstrația teoretică, prelegerea universitară, informarea și celor interactive - discuțiile, discuție dialog, consultația în grup, metode de comunicare scrisă, oral-vizuală și metoda de raționalizare prin conexiunea conținuturilor și operațiilor de predare-învățare centrate pe performanța profesională, pe eficiența maximă de legături dintre disciplina "Limba Engleză" și disciplinele de formare a viitorului specialist domeniului de activitate profesională.

Modelarea acțiunilor de formare a competențelor profesionale a fost acceptată de către studenți "în foarte mare măsură" și "mare măsură" la nivel de 89,25% respondenți. Trebuie de subliniat și rolul important al studentului care receptează, decodifică și transpune mesajele profesorului în trebuințe de a cunoaște, de a dezvolta la nivel universal capacitatea intelectuală și de evidența imaginea de sine.

Noțiunea de deschidere spre universalism a macropsihopedagogiei lingvistice va fi utilizată în sensul de deschidere spre valorile general-umane educaționale și , în mod convențional spre valorile cunoașterii științifice aflate în circuitul universal. Modernizarea structurii macropsihopedagogiei lingvistice în plan internațional este un fenomen care se identifică și cu deschiderea spre universalitate a cercetării științifice în

aspectele multiple ale psihologiei și pedagogiei lingvistice, constituindu-se politicele educaționale pentru a susține necesitatea compatibilizării europene și mondiale a standardelor educaționale, care reglementează calitatea și caracteristicile lingvistice al sistemului educativ și mai pe larg, în ansamblul societății, contribuind la progresul acestuia.

Concluzii.

1. Datele statistice acumulate în cadrul experimentului constatativ de valorificare a eficienței aplicării strategiilor didactice ale macropsihopedagogiei lingvistice arată că Domeniul Comunicare și Cultură, ca fenomen ale competenței lingvistice este rațional de planificat în primul an de studii, ce conduce în mod logic spre plasarea studentului în centrul sistemului instructiv-educativ de predare-învățare în specialitatea aleasă. Domeniile Conexiune, Comparație și Comunitate în celelalte semestre cu respectarea principiilor didactice, ținându-se cont de macrostructura sistemului de învățământ, de influență a factorilor motivaționali, aspirațiile, dorințele, interesele sociale, care sunt argumentate din punct de vedere psiho-pedagogic.
2. Modelarea conceptelor de formare a competențelor lingvistice la studenții instituțiilor superioare de învățământ susține în mod obiectiv conținutul didactic al procesului instructiv-educativ în etapa instruirii cu caracter pragmatic, structurat pe domeniile de Comunicare, Cultură, Conexiune, Comparație și Comunitate semnificativ cu o probabilitate de 95%-99% la pragul de semnificație $P < 0.05$-0,01.

Referințe bibliografice:

1. BÎRSA, E. (2016) - *Curriculum la limba engleză.* Facultatea de pedagogie. Specialitatea Cultura fizică Recreativă. Chișinău, p.5-6.
2. BOCOȘ, Mușata. (2017) - Macro și micropedagogia – perspectivă didactică. *În Didactica disciplinelor pedagogice.* Un cadru constructivist. Ediția a IV-a revăzută. Pitești: Paralela 45, p. 17-25
3. BRAGHIȘ, E. (2019) - Rolul motivației în reușita învățării limbilor străine. Învățătorul modern. În: *Revista științifico-metodică.* Anul X, Nr 3 (61), p.19-20. ISBN 1857-2820
4. GORAȘ – POSTICĂ, V., BARBAROV S. (1999) - Limba străină. În Limba de comunicare. Chișinău: Pro Didactica, p.76-77. ISBN 9975-79-004-6
5. GUȚU, I., VORONIUC, S., ONOFREICIUC, E., GENUNCHI, L. (2014) - Disciplina limbii străine. În *Referențialul de evaluare a competențelor specifice formate elevilor.* Coord. L.Pogolșa, N.Bucun. Chișinău: Tipografia Centrală, Sn, p.120-126. ISBN 978-9975-53-333-1
6. GUȚU, V., PÂSLARU, V., RĂILEANU, A., IVANOVICI, L. (1999) - *Limbă și comunicare.* Curriculum național. Chișinău: Centrul editorial Prodidactică, 285 p. ISBN 9975-79-004-6
7. NANU, C. (2006) - *Formarea limbajului profesional pentru comunicarea pedagogică la studenții facultăților de educație fizică și sport.* Teză de doctor în științe pedagogice. Chișinău.
8. NASTAS, N. (2018) - Competența interculturală în predarea limbii străine studenților din domeniul culturii fizice. În: *Știința culturii fizice*. Nr. 31/2, Decembrie, Chișinău: USEFS. p.98-107. ISSN:1857-4114;
9. PETRANOVA, D. (2014) - The media Literacy Level of Slovak. In: *Communication Toda*y, Vol.5, no.1 pp.71-85.